

Data publikacji: 01.11–07.11.2021

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości: Wieża

Rośliny znajdują się w fazie (BBCH 13-16) w zależności od terminu siewu. W ostatnim tygodniu średnia dobową temperatura powietrza wynosiła, od 5,9 °C do 10,8 °C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 73% do 89%. Opady dobowe deszczu mieściły się w przedziale od 0,1 mm do 11,3 mm, prędkość wiatru od 1,7 m/s do 5,2 m/s.

Zagrożenia: Pchełka rzepakowa

Pchełka rzepakowa może powodować znaczne szkody, jej wzmożonemu występowaniu sprzyja łagodna jesień i zima. Dorosłe osobniki żerują na blaszce liściowej i wygryzają niewielkie otwory. W przypadku znacznej liczby pasożytujących owadów może dojść do ograniczenia powierzchni asymilacyjnej i utrudnień w procesie fotosyntezy.

Największym niebezpieczeństwem dla rzepaku jest jesienne żerowanie larw w wierzchołkowej części rośliny, ponieważ wygryzają one i drążą korytarze w głównych nerwach liści, ogonkach i pędach.

Zalecenia:

Zmniejszeniu występowania pchełki sprzyja prawidłowa agrotechnika, izolacja przestrzenna od innych roślin kapustowatych, wczesny wysiew nasion zrównoważone nawożenie oraz chemiczna zaprawa nasion, która jednakże chroni rzepak tylko w przypadku niskiej liczebności pchełki. Dodatkowo późną jesienią, od wschodów rzepaku ozimego, należy prowadzić systematyczną obserwację wzrokową. W celu stwierdzenia występowania oraz oceny liczebności chrząszczy początkowo analizuje się 1 m b. rzędu roślin rosnących w 10 różnych punktach pola. W późniejszym monitorowaniu uprawy można zastosować czerpakowanie lub żółte naczynia. W okresie wschodów rzepaku wartością progową do zwalczania pchełki rzepakowej są 3 chrząszcze na 1 m b. rzędu roślin.

Pchełka rzepakowa wrażliwa jest na dwie substancje czynne: deltametrynę i lambda-cyhalotrynę. Zwalczanie chemiczne należy zastosować po pierwszych objawach przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości.

Zagrożenia: Choroby:

Czerń krzyżowych – jedna z najgroźniejszych chorób grzybowych występujących na plantacjach rzepaków. Szkodliwość choroby zależy od tego, która część rośliny została porażona. Porażone siewki zamierają co powoduje przerzedzenie plantacji. Zainfekowane liście mają utrudnione procesy asymilacji, są też źródłem choroby dla innych liści czy też łuszczyń. Porażenie łuszczyń zaś prowadzi do ich przedwczesnego pęknięcia i osypywania się nasion. Porażone nasiona z kolei są drobne, gorszej jakości i zasiedlone przez grzyby – obniża się wartość materiału siewnego.

Szara pleśń – szkodliwość zależy od tego, która część rośliny została porażona. Porażone liście mają utrudnione procesy asymilacyjne, silnie zainfekowane zamierają, są też źródłem choroby dla innych organów. Porażenie łodygi prowadzi z kolei do zakłócenia w przewodzeniu substancji pokarmowych i wody – zwiększa się skłonność do wylegania.

Pojawienie się patogena na luszczynach prowadzi zaś do ich przedwczesnego pęknięcia i osypywania się nasion, obniżenia ich plonu i jakości. Źródłem infekcji są zazwyczaj resztki poźniwne, nasiona, chwasty; rzadziej sklerocja znajdujące się w glebie.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

Roślina: (Pszenvica ozima)

Stan uprawy dla miejscowości: Wieża

Rośliny znajdują się w fazie (BBCH 12-16) w zależności od terminu siewu. W ostatnim tygodniu średnia dobowa temperatura powietrza wynosiła, od 5,9 °C do 10,8 °C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 73% do 89%. Opady dobowe deszczu mieściły się w przedziale od 0,1 mm do 11,3 mm, prędkość wiatru od 1,7 m/s do 5,2 m/s.

Należy obserwować pole pod kątem:

- Chorób siewek i liści, którym objawem może być żółknięcie, plamistość, więdnienie roślin;
- Uszkodzenia roślin przez szkodniki, np. ślimaki, łokasia garbatka, larw leni, drutowce, pędraki czy rollice.

Zagrożenia: Łokas garbatek

Szkody powodują zarówno larwy, jak i postacie dorosłe łokasia garbatka. Oba stadia zerują wieczorem i o zmroku, trudno je wówczas zauważyć bez zaopatrzenia się w źródło światła. W ciągu dnia larwy ukrywają się w tunelach drażonych w ziemi a chrząszcze w ściółce, pod kamieniami lub bryłami ziemi. Rzadziej zerujące chrząszcze można obserwować w ciągu dnia.

Zalecenia:

Ryzyko wystąpienia szkód spowodowanych masowym wystąpieniem łokasia garbatka, ograniczają zabiegi uprawowe i zmianowanie. Zaleca się też niszczenie chwastów jednoliściennych które, podobnie jak zboża, stanowią bazę pokarmową dla łokasia garbatka. Możliwie wczesna podorywka ścierniska może zniszczyć spora część larw. Nawożenie organiczne może przyczynić się do większego nasilenia wystąpienia łokasia garbatka. Zmniejsza ono zwartość gleby, co ułatwia larwom drażnienie norek.

Próg ekonomicznej szkodliwości

Zboża ozime: jesienią po wschodach roślin 1–2 larwy lub 4 uszkodzone rośliny na 1 m².

W Polsce brak obecnie preparatów zarejestrowanych do zwalczania łokasia garbatka. Ograniczaniu strat powodowanych przez ten gatunek, sprzyjają zabiegi zwalczania innych szkodników.

Zagrożenia: Mączniak prawdziwy

Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wojłokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Próg ekonomicznej szkodliwości

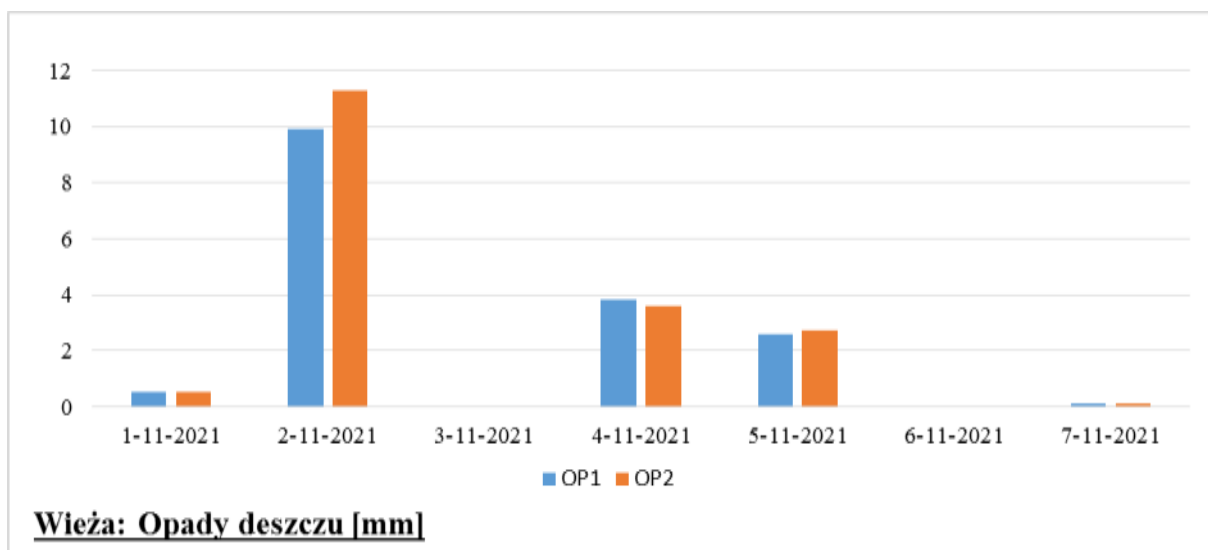
- w fazie krzewienia 50-70% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie strzelania w źdźbło 10% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie kłoszenia pierwsze objawy porażenia na liściu podflagowym, flagowym lub na kłosie

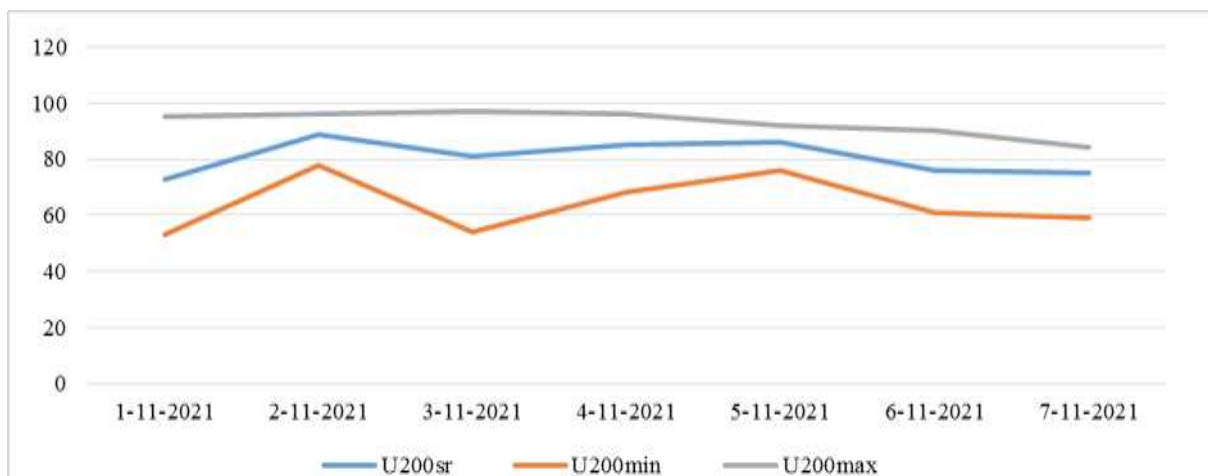
Zalecenia:

W ochronie zbóż przed mączniakiem wykorzystuje się metody zmierzające do ograniczenia źródła infekcji pierwotnych, w tym celu należy:

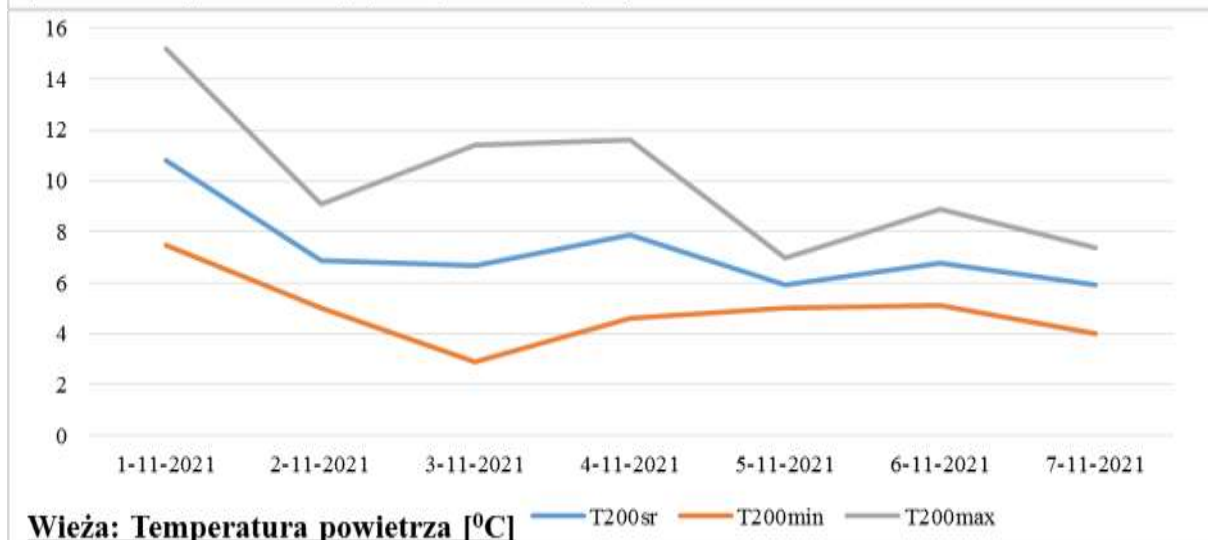
- wykonać terminową orkę i podorywkę (zabiegi te niszczą resztki poźniwne);
- unikać zbyt gęstego siewu;
- stosować racjonalne nawożenie azotem, potasem i fosforem;
- wprowadzić do uprawy odmiany odporne lub tolerancyjne na porażenie;
- unikać sąsiedztwa zbóż ozimych z jarymi.

Po zaobserwowaniu pierwszych objawów choroby należy wykonać zabieg chemiczny na rośliny. Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to grupy triazoli, morfolin, imidazoli.

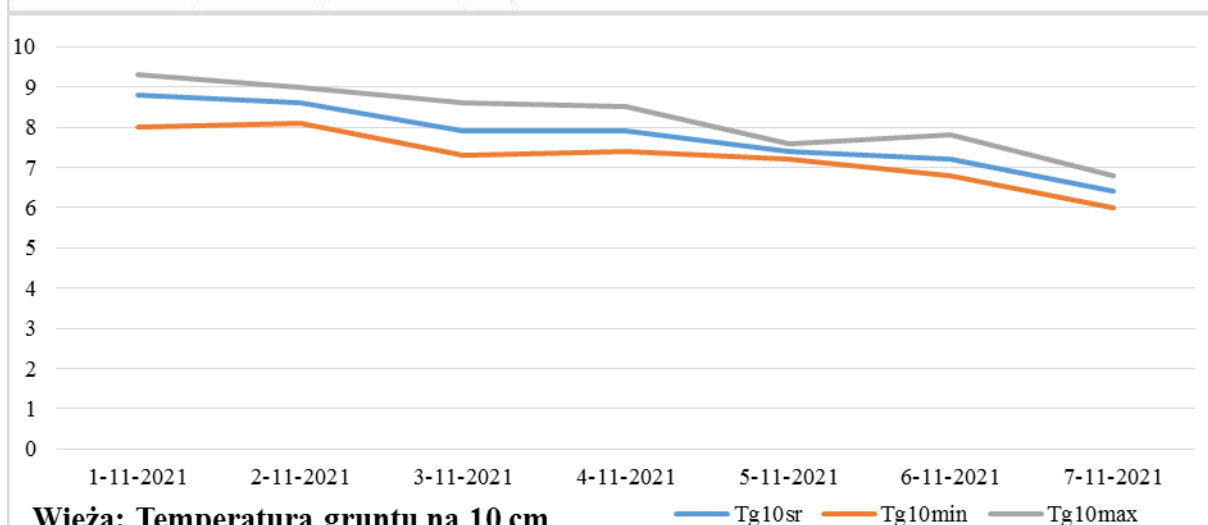

Wieża: Wilgotność względna powietrza [%]

Wieża: Temperatura powietrza [°C]

Wieża: Temperatura gruntu na 10 cm

